

STUDIJŲ KOKYBĖS SAMPRATA: BAKALURŲ IR MAGISTRANTŲ POŽIŪRIS

Gintautė Žibėnienė

Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

zibeniene@mruni.eu

Jolita Dudaitė

Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

jolitad@mruni.eu

Tikslas – palyginti socialinių mokslų studijų krypties pirmojo kurso bakalaurų ir pirmojo kurso magistrantų studijų kokybės sampratą. Tyrimu siekiama išsiaiškinti ir palyginti bakalaurų ir magistrantų požiūrį į studijų kokybę įvairiais aspektais: kokie kriterijai jiems yra svarbiausi renkantis studijas, kas, jų manymu, aukštojoje mokykloje turi rūpintis studijų kokybe, kokia aukštosios mokyklos, įgyvendinančios kokybiškas studijas, vizija, kokia studijų kokybės koncepcija jiems atrodo priimtinausia, kokie yra kokybiškų studijų požymiai.

Metodologija. Tyrimo metodai: literatūros ir dokumentų analizė, apklausa. Tyrimo instrumentas – klausimynas raštu, susidedantis iš uždarojo atsakymo tipo klausimų. Apklausoje dalyvavo Mykolo Romerio universiteto Socialinės politikos fakulteto pirmojo kurso bakalaurai ir pirmojo kurso magistrantai. Apklausiai pasirinkti studijas bepradedantys bakalaurai, kurių lūkesčiai studijų kokybei dar nesiremia jų pačių studijų patirtimi. Palyginimui pasirinkti pirmakursiai magistrantai, bepradedantys studijas antroje pakopoje, tačiau jų studijų kokybės samprata ir lūkesčiai studijų atžvilgiu jau remiasi jų pačių ankstesne studijų patirtimi. Tyrimo imtis – 232 respondentai.

Rezultatai. Tyrimu gauta, kad renkantis studijas tiek bakalaurams, tiek magistrantams svarbiausias pasirinkimo kriterijus buvo būtent kokybiškos pasirinktos

specialybės studijos. Tačiau antrasis pagal svarbą studijų pasirinkimo kriterijus bakalaurams ir magistrantams jau skiriasi: pirmiesiems tai buvo paklausi specialybė, antriesiems – nebrangios studijos.

Svarstant, kas labiausiai turėtų rūpintis studijų kokybe, abiejų pakopų studentai vieningai sutinka, kad pirmiausia tai yra dėstytojų pareiga, paskui administracijos. Mažiausia atsakomybės rūpinantis studijų kokybe bakalaurai skiria socialiniams partneriams, o magistrantai – patiems studentams.

Abiejų pakopų studentai vieningai sutinka, kad labiausiai kokybiškos yra tos aukštojo mokslo įstaigos, kurios turi puikius žmogiškuosius išteklius. Bakalaurai labiau nei magistrantai vertina valstybės ir visuomenės pripažintas švietimo įstaigas kaip kokybiškas.

Tiek bakalaurams, tiek magistrantams labiausiai priimtina studijų kokybės koncepcija yra kokybė – kaip vartotojų poreikių tenkinimas ir/ar tų poreikių viršijimas.

Lyginant bakalauro ir magistrantų požiūrį apie tai, kokie yra kokybiškų studijų požymiai, matyti, kad daugeliu atvejų jų požiūris sutampa, tačiau yra ir tam tikrų skirtumų. Bakalaurai daug labiau nei magistrantai mato klasikinių teorinių žinių įgijimo, pasirenkamų dalykų įvairovės, galimybės dalį laiko studijuoti užsienyje, dėstyto persvaros savarankiškoms studijoms, patogaus studijų tvarkaraščio svarbą. Magistrantai savo ruožtu daug daugiau nei bakalaurai akcentuoja profesinių ir bendrųjų kompetencijų įgijimo, tam tikros srities praktikų įtraukimo į dėstyto procesą, savarankiškų studijų persvaros dėstyto, sąlygų nebrangiam pavalgymui ir gyvenimui bendrabutyje sudarymo svarbą.

Tyrimo reikšmė – XXI amžiaus universitetai vadinami mokymosi universitetais, akcentuojamas dėmesys studentui, studijų kokybei, kuri tapo vertybe, ir yra siejama su aukštosios mokyklos prestižu, konkurencingumu, studentų pritraukimu ir sėkmingos ateities lūkesčiais. Kas yra kokybiška paslauga, apibrėžia klientas, pasvėręs skirtumą tarp lauktos bei patirtos kokybės. Todėl tampa ypač svarbu matyti, kokią studijų kokybės sampratą turi studentai.

Naujumas. Remiantis tiek nacionaliniais, tiek europiniais dokumentais matyti, kad šių dienų aukštajame moksle studentas tampa svarbiu studijų kokybės užtikrinimo sistemos dalyviu. Atlikta nemažai tyrimų kuriuose analizuojama studentų, dažniausiai ne pirmo kurso, nuomonė apie studijų proceso kokybę, tačiau aktualu žinoti jau pirmo kurso studentų lūkesčius studijų kokybės atžvilgiu, kol jie dar neturi studijų aukštojoje

---

mokykloje patirties. Be to, nėra gausu tyrimų, kurie lygintų dar nestudijavusių ir jau turinčių netrumpą studijų patirtį studentų studijų kokybės sampratą. Būtent tai šis tyrimas ir užsibrėžė atlikti.

Praktinis reikšmingumas. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme (2009) pabrėžta, jog yra svarbu sistemingai analizuoti studentų nuomonę įvairiais su studijų kokybe susijusiais aspektais. Atliktasis tyrimas būtent ir atliepia šiam poreikiui.

Reikšminiai žodžiai: aukštasis mokslas, studijų kokybė, studentai, bakalaurai, magistrantai;

Tyrimo tipas: mokslinis tyrimas.